

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 166

06 червня 23

у режимі відеоконференції
13 год. 30 хв.

ГОЛОВУЄ: Голова Комітету Бондаренко О.В.

ПРИСУТНІ члени Комітету: Василенко Л.В., Криворучкіна О.В., Короленко В.Ю., Лабунська А.В., Магера С.В., Мандзій С.В., Матусевич О.Б., Нестеренко К.О., Овчинникова Ю.Ю., Прощук Е.П., Соха Р.В., Чорний В.І., Шахов С.В., Якименко П.В.

ВІДСУТНІ члени Комітету: Івахів С.П., Фельдман О.Б.

ПРИСУТНІ працівники секретаріату: Воловенко О.П., Бережний Є.О., Войтович Л.В., Лопушенко О.І., Михайленко Ю.О., Ярмоленко О.В., Кузьмінський В.В., Решетилова Ю.Є., Приліпко І.С.

помічники-консультанти народних депутатів України – членів Комітету: Василенко Л.В. – Бельо В.В.; Лабунської А.В. – Іванов С.Б.; Мандзія С.В. – Погребняк М.В.; Овчинникової Ю.Ю. – Богдан Н.І., Сіпєєв В.; Прощука Е.П. – Турик М.В., Криворучкіної О.В. – Козачок О.М., Якименка П.В. – Роскопіна Ю.О., Нестеренка К.О. – Ільєнко А.В.

ЗАПРОШЕНІ:

Герашенко Ірина Володимирівна - народний депутат України;
Мережко Олександр Олександрович – народний депутат України;
Краснолуцький Олександр Васильович - перший заступник Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України;
Латиш Наталія Сергіївна - в.о. Голови Держводагентства;
Гопчак Ігор Васильович - заступник Голови Держводагентства;
Сирота Ігор Григорович - генеральний директор ПрАТ «Укргідроенерго»;

Мартинюк Олександр Васильович - в.о. генерального директора Директорату електроенергетичного комплексу та розвитку ринку електричної енергії Міненерго;

Коріков Олег Миколайович - виконуючий обов'язки Голови – Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України;

Демчук Володимир Вікторович - заступник Голови ДСНС;

Заруба Дмитро Васильович – перший заступник Голови Держекоінспекції;

Бабенко Дмитро Володимирович – головний консультант секретаріату депутатської фракції політичної партії «Слуга народу»;

Орлова Наталія Миколаївна - головний спеціаліст Департаменту з питань взаємодії з Верховною Радою України, іншими державними органами Секретаріату Кабінету Міністрів України;

Кравченко Олена - МБО "Екологія-Право-Людина".

За пропозицією Голови Комітету Бондаренка Олега Володимировича підрахунок голосів під час голосування на засіданні Комітету, що проводиться у режимі відеоконференції, здійснюватиме народний депутат України Магера Сергій Васильович.

Рішення прийнято: за – 10, утримався - 1.

СЛУХАЛИ: інформацію Голови Комітету Бондаренка О.В. про затвердження порядку денного засідання Комітету в запропонованій редакції.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

<i>Законопроекти, щодо яких Комітет визначено головним</i>	
1.	Щодо акту тероризму – підриву окупантами Каховської ГЕС та нанесення непоправної шкоди довкіллю. <i>Допов.: голова Комітету Бондаренко Олег Володимирович</i>

УХВАЛИЛИ:

Затвердити порядок денний.

Рішення прийнято: за – 11.

1.

СЛУХАЛИ: Інформацію голови Комітету Бондаренка О.В. щодо акту тероризму – підриву окупантами Каховської ГЕС та нанесення непоправної шкоди довкіллю.

В обговоренні взяли участь: Бондаренко О.В., Мережко О.О., Василенко Л.В., Овчинникова Ю.Ю., Геращенко І.В., Краснолуцький С.В., Гопчак І.В., Демчук В.В., Сирота І.Г., Коріков О.М., Мартинюк О.В.

Краснолуцький С.В. проінформував, що 06 червня 2023 року близько 3 години ранку російські окупанти підірвали греблю Каховської ГЕС. На лівобережжі міста Херсон почалося підняття рівня води. За наявними прогнозами максимальний рівень підтоплення очікується сьогодні (6.06.23) близько 14 години. Серед основних проблемних питань на зараз назвав кризу з водопостачанням, нанесену шкоду біорізноманіттю, а також охолодження Запорізької АЕС.

Гопчак І.В. зазначив, що за даними Укргідромету після підриву рівень води Каховської ГЕС спрацьовується на 15 см за годину; з такими витратами до рівня мертвого об'єму водосховище спрацюється 1,5 – 2 доби, а до повного стікання – 4 доби.

Бондаренко О.В. запитав як вплине на забезпеченість питною водою вище і нижче за течією від місця катастрофи.

Гопчак І.В. зазначив, що після відмітки 12,7 м водозабори будуть оголеними і потрібно буде приймати рішення щодо питного водозабезпечення. Що стосується території, яка знаходиться нижче, то рівень води там суттєво піднявся (у м. Херсон за 4 години після підриву рівень води піднявся до 1,5 метра над рівнем вчорашнього дня, затоплено правий берег міста. Основний удар на лівий берег, який зараз знаходиться під окупацією).

Демчук В.В. проінформував, що спостерігається підйом рівня води в районі м. Херсон до 3 м на правому березі і до 4 м на лівобережжі. Посилений контроль і моніторинг здійснюється у 14 населених пунктах правобережжя. На даний час 1134 особи евакуйовано, вирішується питання прийняття постраждалих громадян в Миколаївській, Кіровоградській та Дніпропетровській областях. Проінформував про готовність дії ДСНС в даній ситуації.

Мережка О.О. зазначив, що Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва працює над створенням проекту Заяви Верховної Ради України. Назвав підриг дамби воєнним злочином (порушується перший Протокол до Женевської конвенції 1949 року, статті 55, 56), створення акту геноциду та екоциду (порушення Конвенції 1977 року про заборону використання військових засобів для знищення довкілля).

Бондаренко О.В. звернувся до Мережка О.О. стосовно необхідності включення матеріалів цього засідання та Заяви Комітету з питань екологічної політики та природокористування до Заяви від Верховної Ради України.

Сирота І.Г. зазначив, що те що відбувається це повне знищення станції. Із жовтня 2022 року станція була під контролем російських військових, станція не працювала в енергомережі, виключно використовувалась як військовий об'єкт росіян. Станція відновленню не підлягає. В турбінах знаходилося 450 тон масла, на зараз мінімум 150 тон вже попало у річку. Більш зрозуміла ситуація буде після того, як вода зійде.

Коріков О.М. проінформував про розроблення ряду заходів, які мінімізують наслідки. Зазначив, що в умовах поточного стану енергоблоків відсутність Каховського водосховища практично не впливає на стан ядерної та радіаційної безпеки на Запорізькій АЕС, однак відмітив, що після деокупації

Запорізької АЕС, без Каховського водосховища, ми не зможемо її експлуатувати на повну потужність.

Бондаренко О.В. попросив регулярно надавати інформацію до Комітету щодо ймовірної загрози внаслідок ймовірного припинення охолодження ядерного реактора.

Мартинюк О.В. зазначив, що на Запорізькій АЕС рівень води в ставку-охолоджувачі достатній (16 – 16,5 м), він фізично відокремлений від Каховського водосховища. В короткостроковій перспективі катастрофа не вплинула на безпеку енергопостачання. У довгостроковій перспективі впливу зазнає Криворізька станція, яка брала воду з каналу Кривий Ріг – Каховка (питання вимірюється 10 місяцями).

Бондаренко О.В. підрезюмував, що величезна шкода завдана енергетичному сектору і це може відобразитися на енергопостачанні великої кількості міст. Мартинюк О.В. погодився.

Василенко Л.В. звернулася до Мартинюка О.В. з питанням чи будуть проводити відключення світла, чи вони будуть по всіх областях.

Мартинюк О.В. відповів, що не втрачено жодного кіловату потужності по відношенню до доступної потужності станом на вчора. Складно буде запустити ЗАЕС у довгостроковому плані після деокупації, але це технічно реалізуємо.

Василенко Л.В. звернулася до Міндовкілля з питанням щодо можливого опустелювання та який вплив ситуація буде мати на зміну клімату.

Краснолуцький С.В. зазначив щодо можливого опустелювання, що все залежить на скільки довго не зможемо наповнити Каховське водосховище. Залучені профільні наукові установи для проведення розрахунків прогнозів.

Овчинникова Ю.Ю. подякувала за долучення до засідання Комітету та за надану інформацію. Акцентувала увагу на обов'язковості робити відповідну Заяву на міжпарламентському рівні та на всіх міжнародних платформах щодо визнання злочину проти довкілля (визнання екоциду). Зазначила про необхідність притягнення до відповідальності та про необхідність говорити про негативний вплив на території природоохоронного значення. Звернула увагу ДСНС на ситуацію щодо переміщення мін та вибухонебезпечних предметів внаслідок підриву ГЕС та попросила прокоментувати, можливо у письмовому вигляді.

Геращенко І.В. подякувала за оперативний збір засідання Комітету та надання відповідної інформації. Зазначила про необхідність якнайшвидшого прийняття Заяви Верховної Ради України.

Бондаренко О.В. відмітив, що Уряд і Міндовкілля робить все можливе задля зменшення впливу на довкілля за можливості та щоб дати чітку не двозначну комунікацію для міжнародних інституцій і для всієї спільноти міжнародної, щоб побачили безперечний випадок екоциду та інших військових злочинів і для довкілля, і для всієї країни, і для світу, в тому рахунку. Наслідки, які будуть нести цей акт, вони безпрецедентні для країни і для всього світу.

Висловив пропозицію звернутися за наслідками засідання Комітету до Верховної Ради України.

УХВАЛИЛИ:

Схвалити Заяву Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування «Щодо акту тероризму – підриву окупантами Каховської ГЕС та нанесення непоправної шкоди довкіллю».

Направити Заяву до:

Голови Верховної Ради України Р.О. Стефанчука;

Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва для опрацювання під час підготовки відповідної Заяви Верховної Ради України.

Рішення прийнято: за – 12, не голосували – 3.

Заява Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування «Щодо акту тероризму – підриву окупантами Каховської ГЕС та нанесення непоправної шкоди довкіллю» додається.

Голова Комітету

О. Бондаренко